

MÚSICA ■

Festival en línia solidari a través d'Instagram aquest Divendres Sant

TECNOLOGIA ■

El repunt de videotrucades ha tingut conseqüències en algunes aplicacions

ECONOMIA ■

Cal reforçar una economia basada en la producció de béns i els sistemes públics

EL

MAGAZÍN

Dijous, 9 d'abril de 2020

**ANTONI
GELONCH**

"A l'administració s'hi ha d'estar vuit anys"

ENTREVISTA

ANTONI
GELONCH

“Més que sostre de vidre, molts cops les dones es troben amb un sostre de formigó”

Ha tingut una vida intensa (ell en diu variada) des que es va llicenciar en Dret i Farmàcia. En la seva etapa a l'administració pública va ser el membre més jove de la Comissió Gestora de la que seria la Universitat de Lleida i es va encarregar de la reordenació de Salut Pública a la Generalitat, per citar només dos exemples. Com a alt directiu d'empreses farmacèutiques va viure set anys a París, un edèn per als amants de l'art i col·leccionistes com ell. El lleidatà Antoni Gelonch acaba de publicar '100 pioneres catalanes' (Viena Edicions), el seu setè llibre en dos anys i el tercer en el qual reivindica amb força el paper de les dones.

Text: R. Banyeres
Fotografia: Rafa Ariño

Antoni Gelonch (Lleida, 1956) està convençut que en la igualtat de gènere s'hi han d'invocar tant dones com homes. I ell n'és un bon exemple. A través de la ploma reivindica el paper femení al llarg de la història i *100 pioneres catalanes* (Viena Edicions) és el seu tercer llibre en aquesta direcció –i el setè en dos anys– després de *100 dones. 100 inspiracions creatives* i *100 dones catalanes*. En aquest darrer volum recull biografies inspiradores de dones que han trencat tabús, des del segle III fins a l'actualitat. Des de la ciència fins al feminisme i l'esport. Algunes conegudes, la majoria no tant, i per això les reivindica. Ara bé, la biografia de Gelonch va molt més enllà. Aquest amant de l'art deu tenir una de les millors col·leccions vives de gravats d'Europa. Un fons que ha anat forjant al llarg d'una trajectòria professional i personal en què mai ha tingut por d'enfrontar-se als reptes. Segurament per això ha viscut en primera persona moments únics de la història de Catalunya. La biografia l'avalua per escoltar-ne les opinions.

Quins noms l'han sorprès més dels de *100 pioneres catalanes*?

Un grapat. Per exemple, Aldonça de Bellera, desconeguda, però avui en dia té moltes ressonàncies perquè és la pionera de la resistència passiva. La primera sindicalista, Isabel Vilà, *Isabel Cinc Hores*, que va posar en marxa iniciatives perquè els menors de 13 anys només treballessin cinc hores, a més d'altres millores. Irene Polo va ser la primera repor-

tera. Va morir a Buenos Aires, on se'n va anar amb la companyia de Margarida Xirgu. Va sentir gran estima per ella i probablement es va suïcidar per amor.

Posa de manifest que alguns avenços són molt recents.

Sí. Sense anar més lluny, la primera dona consellera en un govern de la Generalitat de Catalunya no va ser nomenada fins l'any 1992: Maria Eugènia Cuenca. El 1947 Aurora Batet va ser la primera castellera i va haver de deixar-ho als 14 anys quan el seu cos va començar a tenir formes femenines. No va ser per pressió de la colla, sinó del nacionalcatolicisme de l'època. I fa només quatre o cinc anys que Jennifer Prat, de tot just 21 anys, va ser la primera dona a encapçalar la Patum de Berga.

Un llistat de càrrecs que mai ha ocupat una dona recorden al final del llibre el sostre de vidre. Com el podem trencar entre tots?

Més que sostre de vidre, molts cops les dones es troben amb un sostre de formigó. El vidre es pot traspasar, però el formigó costa molt. I aquesta és la realitat de les dones. En el món de l'art, les Guerrilla Girls, activistes americanes dels anys 80-90 als Estats Units, asseguren que és més fàcil que una dona entri despullada a les col·leccions del Metropolitan de Nova York que amb una obra sota el braç. Només el 15% de les peces del seu fons són signades per dones, però el 90% de nus són femenins. Aquí, a la Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya, encara no s'ha representat cap obra d'una dramaturga catalana viva.

“La primera dona consellera en un govern de la Generalitat no va ser nomenada fins a l’any 1992”

No hem avançat gaire.

S’ha avançat, però encara queda molt per fer. Quan alguns critiquen la igualtat de gènere o les polítiques feministes, val la pena que tinguin en compte que queda tant camí per recórrer que no ens podem permetre el luxe d’aturar-nos i encara menys de tornar enrere. Per tirar endavant fa falta que més dones s’ho creguin i que els homes surtin de les seves posicions confortables i s’hi sumin. Ara bé, elles també han de deixar que els homes s’hi afegixin. Si volen aliats –i són necessaris perquè això és una transformació necessària del conjunt de la societat–, no s’hauria de fer sentir malament aquells que s’hi volen sumar.

Parli’m de la seva trajectòria. Va estudiar Farmàcia i Dret.

Volia fer Medicina, però un estiu de pràctiques a l’Hospital de Santa Maria de Lleida em va convèncer que no era per a mi. No és el mateix veure un cos en una làmina que en directe [riu], així que vaig començar Farmàcia. Era l’any 1974 i hi havia certa efervescència. Sempre he estat catalanista, i quan la resta de les facultats feien vagues, la meua feia tómboles. Vaig tenir clar que aquell no era l’ambient que volia i a quart vaig començar Dret. Només havia de creuar la Diagonal de Barcelona. Vaig acabar-les totes dues i Dret em va agradar molt, perquè fins ara trobava que tenia una lògica interna.

Quin va ser el seu paper en la Comissió Gestora de la Universitat de Lleida?

Com a president de les Joventuts Mèdiques i representant dels estudiants vaig tenir tracte amb el doctor Laporte. Un dia em va proposar agafar un any sabàtic de la feina de farmacèutic de l’Hospital de Sant Pau per posar en marxa el pla de recerca sanitària a Catalunya. Es va convertir en una

“Com a amant de l’art, París és tenir totes les oportunitats a l’abast. Com a col·leccionista, l’avantatge és que hi ha oferta i demanda”

dècada en diferents càrrecs i funcions. Més tard ell va passar a Ensenyament i jo, amb ell. Va ser apassionant perquè el personatge ho era: rigorós, just i amb visió de futur. Va posar en marxa el sistema universitari català que encara avui coneixem. I aquí entra la Universitat de Lleida. La feina a la Comissió Gestora era senzilla, perquè tothom estava d’acord en el que s’havia de fer. El meu paper era escoltar què volien a Lleida i traslladar-ho al departament, tenint en compte que el que donés aquí també s’hauria de plasmar a Girona, la Rovira i Virgili i la Pompeu Fabra. Hi havia més reticències de la Politècnica perquè consideraven que el segell UPC era molt més conegut que el d’una incipient UdL, però es va imposar la raó.

Va viure set anys a París. Què suposa per a un col·leccionista?

La ruïna [riu]. A l’administració s’hi ha d’estar vuit anys. Quatre per conèixer-la i quatre més per implantar i veure funcionar les teves idees. Jo n’hi vaig passar deu. Després en vaig treballar 22 a la indústria farmacèutica. En aquesta etapa em

van proposar el trasllat a París. Com a amant de l’art, és tenir totes les oportunitats a l’abast. Com a col·leccionista, l’avantatge és que hi ha oferta i demanda, això vol dir que els preus són més raonables que a Barcelona. Si has de fer una col·lecció, recomano Londres o París.

Com la va començar?

Perquè volia decorar el meu primer apartament! No tenia diners per a pintura i escultura i vaig pensar que els gravats serien una bona opció. I vaig acabar sent un col·leccionista! Ara en tinc un miler. Probablement és una de les millors d’Europa, entre les vives. Em refereixo que no està tançada i que, evidentment, hi ha museus que tenen un fons més important.

Com veu el periple del Museu Morera per la seva seu definitiva?

M’agradaria creure que acabarà bé, perquè si no fos així no deixaria de ser un fracàs col·lectiu. I més ara que hi ha teòricament totes les voluntats i els recursos. Ara bé, dit això, crec que les autoritats lleidatanes haurien de fer una reflexió sobre l’espai museístic d’aquesta ciutat. No és important la quantitat de museus, sinó la seva qualitat. M’agradaria que hi hagués un debat al respecte i que aquest cop fos lúcida, honest i amb visió de futur, perquè em temo que en cultura els debats massa cops són a curt termini, amb poca ambició i ganes d’aconterar massa gent que potser no s’ha d’aconterar.

Com té la novel·la sobre Lleida que va anunciar?

Molt avançada. Crec que la publicaré l’any vinent. Relata els meus primers 18 anys, els que vaig viure a Lleida. Hi explico com era la societat entre 1956 i 1974 i com aquesta ciutat no només tenia boira sinó que estava emboirada.

OPINIÓ

**Guillem
Carreras**

Setmana Santa al setembre?

La crisi sanitària provocada per la Covid-19 impedirà que la Setmana Santa se celebri aquesta primavera amb la normalitat habitual. En la lluita per combatre la pandèmia està prohibida qualsevol concentració de persones, i això també implica les processons del Tridu Pasqual. Enfront d'aquesta situació excepcional, la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments del Vaticà ha enviat una circular a tot l'univers catòlic suggerint que les processons se celebrin durant el 14 i 15 de setembre. Cada bisbe té la potestat de validar aquestes dates o, al contrari, decidir-ne unes alternatives.

No és la primera vegada, almenys a Catalunya, que les activitats religioses es traslladen en el calendari. És ben sabut que el dia de Corpus de 1640 (7 de juny), les classes populars catalanes van alçar-se contra les tropes hispàniques de Felip IV. La revolta, punt d'inici de la Guerra dels Segadors, òbviament va impedir que se celebrés qualsevol mena de processó. En conseqüència, les autoritats catalanes van decidir ajornar les celebracions fins al 4, 5 i 6 de novembre. En la crònica *Historia general del Principado de Cataluña, condados de Rossellón y Cerdaña* (Centre d'Història Contemporània de Catalunya, 2019), l'autor Magí Sivillà fa una descripció molt interessant (pàg. 344) sobre aquelles tres jornades.

Avui, com fa 380 anys, l'emergència del moment ens invita a reflexionar sobre el rerefons simbòlic de les festes. Plantegem-ho sense subterfugis: és lícit ajornar la Setmana Santa al setembre? Si m'ho permeteu, ho plantejaré fins i tot de manera més provocadora: si la pandèmia del coronavirus s'hagués estès a finals del 2019, s'hauria proposat l'ajornament dels actes nadalencs i la cavalcada de Reis fins ben entrada la primavera? No crec equivocar-me si defenso que la majoria de persones s'inclinarien per no ajornar la gran majoria de festes. I per defensar la seva decisió argumentarien que moltes d'elles tenen un origen

tel·lúric: Sant Antoni, Sant Joan, Tots Sants, Nadal, i un llarg etcètera.

Un argument que no es considera vàlid quan fem referència a la Setmana Santa. En la mesura que és una celebració no pagana, impulsada pel papa Urbà IV el 1262, tendim a creure que no està estretament lligada amb els ritmes de la naturalesa i, en conseqüència, que en un cas excepcional –com el que vivim ara– podem celebrar-la en els mesos de tardor. Per tenir més elements de judici en aquest debat, és recomanable llegir aquest fragment de l'àngelus pronunciat pel papa Benet XV el 14 de juny del 2009:

“El Corpus Christi evoca sobretot –almenys en el nostre hemisferi– aquesta estació tan bella i perfumada en què la primavera es transforma ja en estiu, el sol brilla amb força en el cel i als camps

Ajornar la festa a la tardor en desvirtua el significat original

madura el blat. Les festes de l'Església, com les jueves, segueixen el ritme de l'any solar, de la sembra i la collita. En particular, això destaca en la solemnitat d'avui, al centre de la qual hi ha el signe del pa, fruit de la terra i del cel. Per això, el Pa eucarístic és el signe visible d'Aquell en què el cel i la terra, Déu i l'home, han arribat a ser u. I això demostra que la relació amb les estacions no és per a l'any litúrgic una cosa merament exterior”.

Més enllà de les simpaties o fòbies que genera la seva figura, Ratzinger és un teòleg reputat. Quan va pronunciar aquest fragment, probablement tenia present la butlla papal de l'esmentat Urbà IV en la qual s'institueix definitivament la festa del Corpus (1264), i on el pontífex afirma:

“S'ha donat, doncs, el Salvador com

a aliment; va voler que, de la mateixa manera que l'home fos sepultat en la ruïna per menjar un aliment prohibit, tornés a viure per un aliment beneït; l'home va caure per la fruita d'un arbre de mort, i ressuscita per l'arbre de la vida. En aquell arbre penjava un aliment moral, en aquest es troba un aliment de vida; aquell fruit va portar el mal, aquest la curació; un antull malvat va fer el mal, i una fam diferent engendra el benefici; ha arribat la medicina allà on la malaltia ho havia conquerit; d'on va sorgir la mort ha arribat la vida. D'aquell primer aliment va dir-se: “Morireu el dia que el mengeu”; d'aquest segon s'ha escrit: “Qui mengi aquest pa, viurà eternament”.

A recer d'aquests textos, el Tridu Pasqual ofereix una interpretació dual. D'una banda, com l'escenificació d'un episodi bíblic, concretament la mort i resurrecció de Jesús. I de l'altra, menys evident però no menys important, com la representació de l'esclat de la naturalesa gràcies a la intervenció divina. En les processons, la custòdia i l'hòstia consagrada simbolitzen la divinitat solar i el blat que madura respectivament. El missatge és clar: “Déu ens dona el pa, Déu és el pa”. Des d'aquesta perspectiva pot entendre's millor per què en les processons de Setmana Santa antigues abundaven tant els motius vegetals –de fet, es troben documentades nombroses referències de convents que es guarnien ostensiblement– o per què la celebració de la Setmana Santa lligada al calendari lunar –instaurada per Dionís l'Exigu fa 1.500 anys– s'hagi consolidat durant tants segles.

La proposta vaticana de celebrar la Setmana Santa al setembre no sembla tenir present aquest rerefons simbòlic. Seria més adequat que l'Església apostés per canviar excepcionalment el format de la celebració. Si seguís celebrant-se durant la primavera, ajornar-la seria una opció lícita; traslladant-la al setembre, se'n desvirtua completament el significat original.

Josep Aracil

Catalunya

Un ecosistema cultural engloba els elements cohesionadors que identifiquen un territori i el seu grup humà. El principal d'ells és la llengua, seguit de la seva cosmovisió del món. Catalunya s'ha identificat per una clara defensa de la llibertat, pel moviment comunitari, l'ajuda mútua, el pacifisme i la no-violència, que pressuposen respectar la llibertat dels altres, no essent del seu grat, fins ara, l'ús del poder polític per impo-

sar un model de societat que respecti el seu ecosistema cultural i la seva identitat.

Tots els territoris són d'un país, que en el cas de Catalunya ha estat capaç de mantenir una llengua pròpia i d'un temps en el qual s'està imposant les organitzacions de tot tipus en xarxa. No és per res que el món empresarial ha estat el primer a dividir les seves grans organitzacions en xarxes de petites

d'elles per aprofitar la seva millor capacitat de gestió.

Aquest nou model d'organització encaixa perfectament amb la identitat catalana. Una organització en xarxa permet respectar la llibertat de cadascú dels seus membres, i també a la vegada un sistema de poder comunitari, aparentment caòtic, que acaba generant l'ordre necessari que justifica un sistema més eficaç, participatiu i comunitari.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

El negoci dels serveis socio-sanitaris

L'epidèmia actual ha posat en evidència a Catalunya que les prestacions socio-sanitàries no s'han fet sempre amb el rigor, la seriositat i les condicions que caldrien. Més enllà del sistema sanitari estricte, on, malgrat falta de recursos i retallades, les coses es fan amb professionalitat i amb una gestió pública que evita situacions de precarietat, de confusió o de flagrants incompliments, en el món socio-sanitari les coses no són, com es veu ara, ben bé així. És un terreny confús, opac, obscur i en el qual allò que és públic i allò que és privat es barreja, com es confon el que hauria de ser un dret amb la caritat cristiana mal entesa. La Catalunya actual continua essent un retrat del disseny de l'època pujolista. Al *Gran Conductor* li agradava embolicar les coses i especialment convertir el que era un dret en una concessió generosa, que els seus adeptes arbitraven de manera discrecional i amb actitud displicent. Un món on aviat apareixerien un gran entramat de fundacions i associacions poc clares que s'encarregarien de portar a la pràctica les polítiques governamentals que no es feien ni amb les estructures ni amb la professionalitat pública. Un sistema de concessions a empreses privades, de dotació de recursos públics, els beneficiaris de les quals sempre intentaven dissimular la seva vocació crematística amb declaracions ben intencionades sobre la seva funció social. No cal dir que si hom pretenia

saber qui era qui en aquest món, sempre li apareixien noms vinculats al món convergent, que entrarien o estaven de sortida de responsabilitats en les conselleries d'acció social o salut. Un món que molt a l'estil peronista d'aquesta gent, el clientelisme polític i aprofitar qualsevol cosa per fer propaganda es tenien com a dret adquirint.

El tema de les residències d'avis ha estat un dels negocis més profitosos i indecents, tal com es veu ara, però que hi ha gent que porta molts anys denunciant-ho i no se'ls ha fet cap cas. Poques

El tema de les residències d'avis ha estat un dels negocis més profitosos i indecents

places públiques i màniga ampla a autoritzar ofertes privades sense gaires garanties ni controls estrictes. Instal·lacions sovint deficientes malgrat ser institucions caríssimes, insuficients en espai i equipaments, amb exageradament molt poc personal i sovint amb un tracte molt poc adequat i humanitari als avis que hi han anat a parar. Certament que hi ha de tot. Com també, en casos extrems, algunes residències que han practicat la tècnica d'escurar les butxaques i el patrimoni dels internats. No hi

ha hagut ni control ni exigències sobre unes empreses que han construït el seu negoci sobre la necessitat de la gent gran, mentre els governants presumien públicament de tenir el tema resolt amb costos relativament baixos per ells i sense haver-se'n d'ocupar particularment. No hi ha miracles. Són els familiars de la gent ingressada qui cobreix no només els costos sinó també el marge de benefici força ample en molts casos que aquestes empreses presentades com a emprenedors socials han acumulat. Però el coronavirus ha evidenciat les estructures fràgils i sovint indecents sobre les quals s'havia establert el trànsit final dels nostres vells. Situacions dantesques de persones abandonades a la dissort de la malaltia amb escassa atenció i cap confort, en residències abjectes i pràcticament sense personal, i el poc que tenen poc adequat, precari i molt mal pagat. Residències gairebé sense capacitat per retirar els morts que acumulaven, una colla de les quals eren gestionades per Mutuam, una societat formada pel bo i millor de la Conselleria de Sanitat de l'època de Boi Ruiz. La Catalunya de l'amiguisme va generar monstres. En el món sanitari i de l'assistència social se n'hi van concentrar molts. Tothom va mirar i mira cap a una altra banda, perquè generalment els pinxos acostumen a anar ben vestits. Hi ha deixadeses imperdonables, però n'hi ha que són criminals.

Susanna Barquín

DE ROSSEGONS

Decisions de crisi

Aquests dies, recordava els anys passats de la guerra freda i de l'amenaça nuclear, quan a la televisió de pocs canals –dos– veia imatges de refugis nuclears que la gent d'altres països havia construït al jardí de casa, o al soterrani. Era la primèria dels anys 80 del segle XX, quan les tensions del bloc soviètic i el liderat pels Estats Units –el nostre, diguem-ne, encara que no hi pintava gran cosa– estaven en un punt àlgid.

En aquella època, hi havia als Estats Units i en algun país europeu iniciatives privades que assessoraven la ciutadania en la instal·lació de búnquers i refugis privats. Fins i tot, en venien de llestos per colgar sota terra, amb accés mitjançant una trampeta, i amb instruccions per sobreviure amb confinament total durant un mes. Eren anys en què també es van portar a terme experiments per conèixer quines serien les conseqüències de l'aïllament total per a una persona, tot i que els primers ja s'havien

fet durant els anys 30. Les diferències entre el temps del rellotge i el temps percebut, i els problemes de memòria, van ser alguns dels resultats que se'n van obtenir, i es van establir les bases per a una nova ciència: la cronobiologia. Jo tot això m'ho mirava com si fos una pel·lícula de ciència-ficció. I continuo als Estats Units, que era el paradís dels desastres: inundacions, huracans, incendis i terratrèmols es van succeir sense treva durant els anys 60 i 70 del segle passat. També van aparèixer preocupacions sobre els riscos d'accident a les plantes nuclears i amb el transport de substàncies perilloses.

Com que les competències i les agències estaven disperses entre els estats i l'estat federal, i com que les legislacions tampoc no eren les mateixes, sovint es trobaven amb problemes de coordinació. Per això un dia van decidir que el govern federal assumiria totes les competències en emergències.

I així va ser com el president Carter va crear l'agència federal per a emergències. Després dels atemptats de l'11-S, el president Bush va crear el Departament de Seguretat Nacional, del qual depèn l'agència federal per a emergències. La solució de centralitzar les decisions en època de crisi és molt estesa, tant que sembla impossible fer-ho d'una altra manera. Tanmateix, l'experiència apunta que les crisis es manegen millor si els líders nacionals –o estatals– confien en les autoritats locals, els experts i els operadors qualificats, perquè moltes de les decisions s'han de prendre sobre el terreny i necessiten molta cooperació i improvisació. També coordinació horitzontal i vertical, amb tota la complexitat que això implica. Estic convençuda que de tot el que passa aquests dies en sortirà un aprenentatge. A la fi, som neòfits en emergències, encara que ens sembli el contrari.

OPINIÓ

**Pere Martí
i Bertran**

Jordi de Manuel i Barrabín (i 2)

La segona novel·la de Jordi de Manuel i Barrabín és la premiada *La decisió de Manperel* (Columna, 2013). Gosaria resumir-la com un cant a la llibertat de l'home a l'hora d'escollir, a l'hora de prendre decisions, com apunta el títol, que poden ser transcendents no només per a ell, sinó per a tota la humanitat, com s'apunta en més d'un moment del relat i com confirmem al final. És el cas en què es troba Viktor Nikolàievitx Manperel, un científic inspirat en el matemàtic rus Grigori Perelman (Leninograd, 1966), com insinua l'anagrama del cognom, que va convertir la conjectura de Poincaré en teorema, cosa que no havia aconseguit ningú al llarg de més de cent anys, i que va renunciar a honors de tota mena, com el protagonista, que porta l'aïllament a l'extrem d'anar-se'n a passar l'estiu, amb la seva mare malalta, a una illa perduda de l'Àrtic rus, deshabitada durant la major part de l'any. S'hi reclou per "desxifrar la forma de l'univers", només acompanyat de la seva mare, com he apuntat, del suposat gos *Grisha* (diminutiu de Grigori), que no el desempara, i d'una "petita esfera de metall", que aviat sabrem que li va regalar el seu pare i que esdevindrà un veritable *leitmotiv* de l'obra i un element clau, juntament amb el suposat gos, en el desenvolupament i el desenllaç de l'acció. Una història de base realista que, de mica en mica, anirem veient com es converteix en una novel·la de ciència-ficció: misteriosa, però versemblant i ben resolta; plena d'intriga i de bellesa, tant pels paisatges que Jordi de Manuel ens hi descriu com pels personatges que Manperel hi coneixerà: el carter Kiril Botonov, el matrimoni format per Ielitzaveta i Aleksei Borsakov amb els seus bessons, i els ornitòlegs que són a l'illa per estudiar-hi els ocells, sobretot les oques que anualment hi passen l'estiu. Tots els personatges secundaris són una

bona mostra de contenció i d'humanitat alhora i tots, gosaria dir, l'ajuden, sense ser-ne conscients, a prendre la decisió final. Una decisió que no us avançaré, però que és una mostra, com he apuntat, de la llibertat de l'home per damunt de determinismes i creences de qualsevol mena. El protagonista, Manperel, ens hi és presentat amb totes les obsessions, amb tots els condicionants (agregats per les set cartes que el pare difunt li fa arribar setmanalment a través d'un advocat) i amb tota la humanitat d'un solitari empedreït, com deixen ben clar les paraules del narrador, que ens l'acosten i ens l'humanitzen: "Havia vingut fins aquella illa amb la mare i *Grisha* per evitar el contacte amb tothom, fugint del món i dels seus habitants, però s'adonava que en menys de tres mesos s'havia acostat més a altres persones que en els últims vint anys" (pàg. 150).

Una bona lectura per passar aquestes hores d'enclaustrament

O en aquestes altres, que a més tenen una força creadora i simbòlica extraordinària: "Cada vegada que veia a terra la pissarra guixada d'equacions i empastifada d'ejaculacions seques s'avergonyia" (pàg. 177). Una novel·la que us sorprendrà i que no us deixarà indiferents.

La tercera, *El món fosc. Talps* (Santillana - Grup Promotor, 2018), està publicada en una col·lecció juvenil, "Jollibre", però us puc ben assegurar que als adults no ens decebrà pas. Gosaria sintetitzar l'obra com una recreació del mite de la caverna de Plató, esmentat a l'epígraf inicial, ja que la trama gira al voltant d'una colla de nois i noies d'uns setze anys que viuen en una societat subterrània, nascuda arran d'una gran catàstrofe

fa més de quatre-cents anys. Hi fan una vida més o menys normal: van a l'institut, gaudeixen d'un cert benestar, ja que habiten a Edàfia, un dels tres estats subterranis, el més pròsper i teòricament més democràtic... Però viuen envoltats d'incògnites, de preguntes sense resposta, ja que les autoritats, tant polítiques com religioses, les han convertides en tabús perillosos: per què les mares desapareixen al cap de poc temps de néixer els infants?, per què han de viure amb llum artificial?, existeix la llum pura de les llegendes?... La troballa d'un robot, Rubik, prohibits i destruïts després de la gran catàstrofe, i l'ajuda d'un professor, Brigs, els menaran a una fugida, amb persecució implacable de les forces que controlen el sistema, pels tres estats subterranis fins que aconseguiran d'arribar a la superfície, a Gaia. I hi trobaran resposta a tantes i tantes preguntes que des de generacions havien reprimint.

La novel·la, a més de descripcions precioses, de referències científiques sempre justificades, de reflexions sempre escaients i necessàries, sobretot per als joves, també és plena de picades d'ullet d'allò més variades als lectors: els epígrafs introductoris, tan ben triats i tan característics de l'obra de Jordi de Manuel; la il·lustració de la coberta, inspirada en les obres del metge i artista alemany Fritz Kahn, o l'homenatge a Josep M. Francès (Lleida, 1891 - Mèxic, 1966), en el personatge d'Atlas Goi, inspirat en el Cosme Goi de la novel·la *Retorn al sol* (1936) del periodista i escriptor lleidatà. Una bona lectura per passar aquestes hores d'enclaustrament i per fer ben nostre aquest #joemquedoacasailllegeixo que s'ha fet tan popular. Ah, i si en voleu saber més, tant de l'autor com de la seva obra, la seva pàgina web és una petita joia plena d'informació i de sorpreses: <<http://www.jordidemanuel.cat/>>.

Juan Juncosa

En obert

Canviem la mirada. Fixem-nos en les coses positives. La nostra creativitat com a persones es dispara. La nostra part més humana s'està mostrant. Avui vull incidir en aquelles persones que no sols ajuden de manera solidària. Esmentar els que també es preocupen per mostrar-nos una llum en la foscor. És a dir, aquells que realitzen actes per entretenir els altres. Al meu carrer sempre, després dels aplaudiments, un veí ens posa música durant cinc minuts. Pot

semblar una ximpleria, però s'agraeix. Us animo a compartir i a explicar aquelles accions que es fan per distreure la ment. És la llum de la qual parlava en la foscor.

Pot semblar una ximpleria. Actualment els veïns del carrer surten tots a les seves finestres i balcons a ballar. Són cinc minuts meravellosos. Jo mateix vaig iniciar un llibre en obert i de dilluns a dijous escric un capítol cada dia. Una novel·la d'acció amb la voluntat que

aquells que la llegeixin puguin escapar-se mentalment a altres llocs o evadir-se per una estona d'aquesta situació. Ho podeu trobar a <www.juanjuncosa.com>, es titula Yuan i hi podreu veure cada capítol. Ja vaig pel capítol 9. Gràcies no sols als sanitaris sinó també a aquells que estan treballant per garantir els serveis mínims. Gràcies també a tots aquells que d'una forma o altra aconseguen fer-nos més suportable aquest confinament.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Anna Ruiz Mestres

La natura era la sobirana de la meva ment

Cal agrair a Edicions 1984 que ens vagi acostar l'any 2014 *Fulles d'herba*, de W. Witman, i ara *El preludi*, de W.

Wordsworth, ambdues traduïdes amb la destra mà de JPA, que ens guia i ens fa reflexionar sobre l'acte de la traducció afirmant que traduir no és traïr sinó triar. La seva brillant tria ens mostra l'escriptor més gran del romanticisme anglès amb extrema cura lèxica, i amb la cadència de la seva bellíssima traducció.

W.W. ens acosta la seva biografia en un poema riu que crea al llarg dels anys –el meu relat soc jo mateix–, publicat pòstumament per la seva muller.

Els quasi vuit mil versos, estructurats en XIV parts, parlen des de la rebel·lia dels anys joves fins a la serenor de la maduresa.

L'obra és una llarga conversa amb l'adorat Coleridge, amb qui va iniciar el romanticisme anglès. El joc del jo i el tu omplen els versos. S'hi respira constantment el sobirà poder de la soledat, sense ella no es pot observar el que t'envolta i fer-ho esdevenir magistral poesia.

El poema, plenament panteïsta, regalima el goig d'estar amb la natura, la seva força cíclica, els sons que l'envolten, la força del vent, esperit immortal que creix com l'harmonia amb la música... i també, cal dir-ho, és una cartografia de la terra que el va veure néixer (el riu Derwent, la regió dels Lakes, el seu poble Cumberland, el cim del Winander...). La natura viu en el vers com una perfecta fotogra-

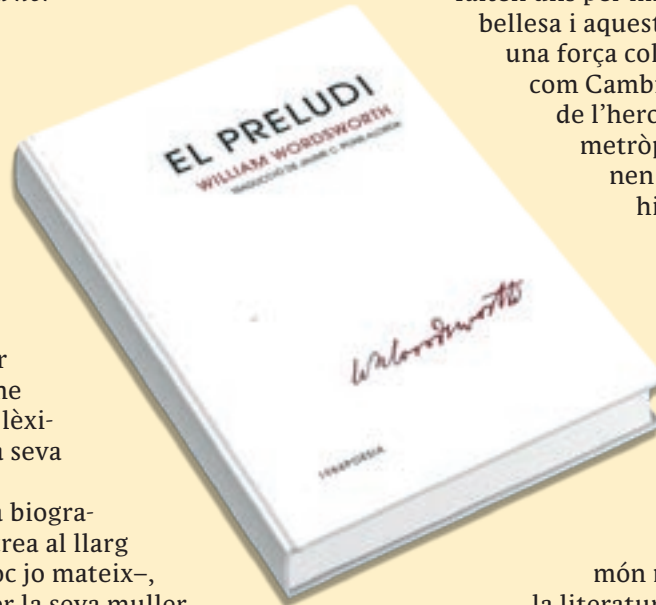
fia i penetra en la ment del lector, que li falten ulls per mirar aquest devesall de bellesa i aquesta realitat virtual que té una força colpidora. D'altres espais com Cambridge, els Alps, la França de l'hercúlia República, Londres, metròpolis fascinant, esdevenen petits mapes de la seva història.

L'esperit romàntic el trobem en el món oníric, en el món clàssic d'Homer, en la presència de la gent senzilla i de la vida quotidiana, en les fades de la infantesa, en la mitologia celta

i la bruixa Yordas, en el món medieval i els bards, i en la literatura de Chaucer...

W.W. escriu pel futur, i vol fer-nos reflexionar sobre l'existència de la poesia i del poeta, com Plató, creu que posseeix una mirada de la vida que només ell pot captar, se sent posseït per l'art de la Lira i la reflexió filosòfica, i dubta sobre el poder del treball analític enfront del creatiu. Es compromet amb el seu temps i opina sobre el govern, les nacions, les lleis, l'Estat. Jo era un actiu partisà, diu.

Influït per Southey, Coleridge, Milton, Calvert, Gray, entre d'altres, omple les més de 200 pàgines de preguntes retòriques que de ben cert dirigeix al seu amic, però també d'al·legories sobre virtuts i defectes, o de belles antítesis que mostren els estats de l'ànima i també clouen l'obra. Tot és al servei d'expressar la inefable i aquesta poesia bé que s'hi acosta.

EL PRELUDI

Autor: William Wordsworth

Traducció: Jaume C. Pons Alorda

Editorial: Edicions 1984 Poesia

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàg.: 236

Joan Portell

Gran reedició d'un referent de la poesia per a infants

Quan l'any 1995 Miquel Desclot va publicar *Oi, Eloi?* (La Galera), la seva trajectòria com a poeta ja estava consolidada. Aquell poemari va representar la reafirmació d'un dels poetes –i traductors– de més rellevància per a la literatura infantil, que mercès a accions com aquesta pren la rellevància que li pertoca en la història de la LIJ catalana. Hem de tenir en compte que per acostar la cultura i la llengua als infants la poesia és imprescindible, i conscient d'aquesta tasca Desclot treballa amb la mateixa o, si es pot, més qualitat que en la seva obra com a traductor o com a autor de poesia d'adults.

Kalandraka reedita, en una edició de

luxe –tapa dura, mida generosa, il·lustracions en color...–, aquesta obra de referència de la poesia catalana per a infants. I ho hem de celebrar. Les il·lustracions, de Christian Inaraja, complementen perfectament el text i ens ofereixen un traç nou d'aquest autor, que defuig en part la línia més geomètrica a què ens tenia acostumats fins ara. Aquesta suavització –a vegades són gairebé simples taques de colors aquarellats– amoroseix el llibre, fent-lo proper i permetent desenvolupar la imaginació més enllà d'allò que es reflecteix a les pàgines.

Sembla que recentment, amb la reedició de llibres com *El regal* (Kókinos), de Gabriela Keselman i Pep Montserrat; *Pim, pam, pum, poma* (MARS - Rosa Sensat), de Teresa Duran i Arnal Ballester, o el present *Oi, Eloi?*, la literatura infantil catalana posa en valor el seu passat, uns fonaments necessaris per continuar construint el nostre futur. Hem de felicitar Kalandraka per la iniciativa de revaloritzar una obra de referència de la nostra literatura.

OI, ELOI?

Autor: Miquel Desclot

Il·lustrador: Christian Inaraja

Editorial: Kalandraka

Any d'edició: 2019

Nombre de pàgines: 64

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

115

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

Una base de dades de parèmies

El català està d'enhorabona gràcies al filòleg vallesà Víctor Pàmies i Riudor. La seva passió per la paremiologia ha donat un nou fruit: el web Paremiologia Catalana Comparada Digital (PCCD), on es poden trobar tot tipus de parèmies. Per cert, què és una parèmia? És una màxima o una dita, d'ús popular, que conté un missatge moral o intel·lectual. N'hi ha de diverses classes, com adagis, aforismes, axiomes, proverbis o refranys.

El web PCCD és la versió en línia del buidatge iniciat a partir del 1997 de totes les fonts fraseològiques, escrites, orals o digitals, que conformen la investigació de Víctor Pàmies. I aquest nou projecte l'ha fet conjuntament amb Softcatalà. Si actualment l'autor té 650.000 registres, ja n'ha pogut abocar 160.110 en aquest web de consulta.

Posem-nos en pràctica: cerquem, per exemple, parèmies que continguin el mot *amor*. Veiem que aquesta base de dades ens en dona cinquanta, la primera de les quals és 'Afortunat en el joc, desgraciat en l'amor'. Si cliquem sobre aquest refrany veurem que hi ha vuit variants, com ara 'Afortunat en el joc, dissortat en amors'. A més de donar-nos la font de cadascuna de les variants, de vegades fins i tot podem escoltar la principal. En fi, no ens podem pas queixar, tenim un caramel a la boca.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

ENGLISH IN A BITE

 ESCOLA
D'IDIOMES
UVIC | UVIC-UCC

ANGLÈS

Classes in Times of Confinement

Since the start of the Coronavirus lockdown, the teachers at the Escola d'Idiomes have been using a variety of digital tools to keep classes running as normal for our students.

Despite the differences between our classes (we teach different languages, at different levels, to students with different backgrounds) we have found that our experiences with teaching languages online are all very similar, both in terms of successes and challenges.

There seems to be a plethora of resources online, but most of us, after testing a few different platforms, have found that Zoom works best for online language classes. One of the best things about this platform is that we can put students in pairs or groups (virtually!), and they go away and do speaking exercises on their own. The teacher can join them, and students can also ask for help. It really does work like a normal class. When the activity has finished, the students join the lesson again. Teachers typically use this option two or three times during a two-hour session. Another great thing is the chat option, which some teachers use for error correction, checking answers, or introducing vocabulary. Shyer students can also raise questions here. Finally, there is the option of screen sharing. Teachers use this option to read authentic news articles together with the students, and this generates debate among the class.

Additionally, most of the groups also use a virtual classroom, which in our case is Moodle. In normal

circumstances this is where teachers post course information, answers, links to extra practice, or homework. Over the past few weeks, some of the teachers have been making more use of forums to write about the news, or for students to answer questions posed by the teacher.

Depending on the group and level, some of the teachers also have access to a digital course book, with all the listening, reading, grammar and vocabulary exercises. Using the shared screen option, the online classes are very similar to face-to-face classes. The teacher can show the students exactly which page and exercise they need to turn to, and show the correct answers on the screen.

In some groups, especially higher level ones, the teachers have adopted a flipped classroom methodology, with students studying grammar at home before they come to the online session. That allows them to focus more, in the online session, on checking understanding of grammar, practising vocabulary, and speaking.

All the teachers agree that the main challenges to teaching online are tech-

nical. Some students have a slow Internet connection: recording the session and sending it to students afterwards can overcome this. Another challenge is problems with the microphone or camera. This was more pronounced at the beginning of the course, and now both students and teachers are adapting to online learning.

In general, we have tried to keep classes as normal as possible for our students, and we are happy to report that the feedback has been positive! Fingers crossed things get back to normal as soon as possible. Stay safe.

Les solucions de la setmana anterior:

Incorrect spellings corrected: lockdown, echoes, councillor, medicines, surgery, nurse, social, instructor, site, exchange, quiz, virtual.

MÚSICA

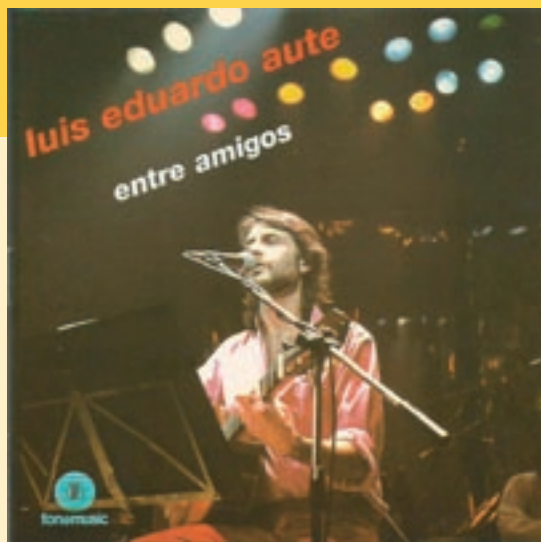
EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

LUIS EDUARDO AUTE 'Entre amigos'

Fonomusic, 1983

Ara que s'ha mort Luis Eduardo Aute a 76 anys, va bé recordar *Entre amigos*, un disc doble en directe gravat a l'antic teatre-cine Salamanca de Madrid durant dos dies de març de 1983. I va bé perquè es tracta d'un repàs força complet del repertori d'un dels més grans cantautors espanyols. Aquí es poden sentir temes que van des de "Rosas en el mar", "Aleluya número 1", "Rojo sobre negro", "A por el mar", fins a "Mira que eres canalla", "No te desnudes todavía" o "Liber-tad", passant per la meua preferida, la trista i melancòlica "Las cuatro y diez" o la famosa "Al alba", dedicada a les víctimes dels últims afusellaments del franquisme. En total, 27 cançons. El grup que l'acompanya no és cap broma: Suburbano, que encara continua en actiu. I a més, compta amb l'al·licient que quatre amics seus (ja ho diu el títol del disc, *Entre amigos*), Silvio Rodríguez, Pablo Milanes, Teddy Bautista i Joan Manuel Serrat,

canten cadascun un tema d'Aute. A destacar la preciosa versió que fa Serrat de "Alguna manera". En contrapartida, Aute canta uns quants fragments de cançons dels seus amics. En el cas de Serrat, "Paraules d'amor", amb un perfecte català. La veu d'Aute no era una gran cosa, però les seves cançons eren maques, sobretot les lletres, de les millors que s'han escrit en castellà l'últim mig segle.

NOTES

Divendres Sant de festival solidari amb la Creu Roja

La setmana passada el grup de les Terres de l'Ebre Pepet i Marieta llençava el senzill *Stay Home & We'll Be Free* i, amb la col·laboració de Creu Roja i l'il·lustrador Hernan en H, engendraren la campanya #seremlliures amb l'objectiu de recollir fons per a #CreuRojaRespon, el pla d'assistència a gent desafavorida de l'ONG durant la crisi del coronavirus. I ara, la iniciativa fa un pas més i aquest divendres es farà l'Stay Home InstaFesti Solidari, un festival de música *on line* que es podrà seguir a través d'Instagram i que comptarà amb l'actuació d'arreu del país com Animalístic, Ebri Knight, Gemma Humet, Joan Rovira,

Montse Castellà, Pepet i Marieta, Quico el Célio, Roba Estesa, Suu, Tesa o Xanguito. Tots ells s'han adherit de forma desinteressada a la iniciativa i oferiran Lives d'Instagram gratuïts alhora que facilitaràn que l'audiència faci donatius a l'enllaç bit.ly/CreuRojaRespon. El festival començarà a les 4 de la tarda amb els Animalístic i acabarà a les 9 del vespre amb l'actuació de Pepet i Marieta que interpretaran el *hit*

Stay Home & We'll Be Free, una adaptació del *One Love* de Bob Marley feta en vuit idiomes "parida des del confinament" i que ja s'ha fet viral gràcies a un videoclip que l'acompanya confeccionat a partir de centenars de vídeos de persones confinades que Pepet i Marieta va rebre després de fer una crida per les xarxes. Tot i el coronavirus, és evident que la música no s'atura.

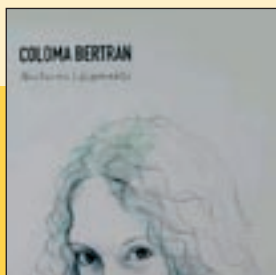

EL TEST Martí Coma

Primer instrument que vas aprendre a tocar? La guitarra clàssica. **Primer grup del qual vas formar part?** Castaway. **Primer bolo en directe?** En un concert de final de curs a l'FP Sant Narcís de Girona. **Primer disc que et vas comprar?** *Qui ets tu?* de Lax'n'Busto. **Quants discos tens?** Soc d'una generació força piratilla. D'originals, en dec tenir una vintena. **Salva'n tres.** *Pornografitti* d'Extreme, *Show & Tell* de Silvertide i *A Piece Of Your Soul* de Storyville. **Un concert (com a públic) per recordar.** Joe Bonamassa al Royal Albert Hall de Londres el maig de 2019. Va ser brutal!

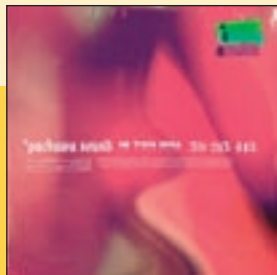
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

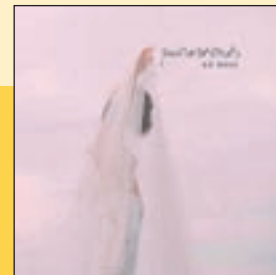
COLOMA BERTRAN
'Nocturns i diamants'

Després d'haver col·laborat amb dotzenes de formacions tant del món del folk com del pop, el jazz i també la clàssica, la violinista vigatana Coloma Bertran debuta amb un disc en solitari de *cançó d'autor a cau d'orella* que és tota una joia. El treball l'ha gravat als estudis de Jordi Casadesús (La Iaia) i compta amb les veus de patums com Sanjosex, Gemma Humet, Ju, Guillem Soler, Carles Belda o Arnau Tordera (Obeses). Com a curiositat, Tordera hi canta *Avui que el sol ens ha sorprès ben alt*, un poema musicat per Bertran escrit per Jaume Coll, baixista *obès*.

PACHAWA SOUND
'Ni tan mal'

Dancehall, reggaeton, R&B i música urbana són els principals ingredients que mesclen els Pachawa Sound a l'hora de cuinar el seu nou treball. I per deixar bon regust de boca, s'han posat a les mans de productors de renom com Marc Soto (La Sra Tomasa) i Miguel Zamarripa, que els ajuden a sonar frescos i fins i tot exportables. Al disc, que va poder tirar endavant gràcies a una campanya de micromecenatge, també hi col·laboren Koers i The Tyets. "Ni tan mal" és un disc lluminós i optimista ideal per degustar a les nits d'estiu. I si és en directe, encara millor.

LU ROIS
'Microcosmos'

La cantant, pianista i compositora vallesana Lu Rois va debutar el 2014 amb *Camí del far*. Poc després va treure l'EP *Cau de lluna* i el segon llarg, *Clarobscur* (2017), on ja començava a despuntar gràcies a una proposta marcada per una veu aguda i trencadissa, un piano còsmic i unes cançons carregades de sensibilitat. Elements que a *Microcosmos* fan un salt de gegant amb cançons d'amor on hi gravita la maternitat i alhora la pèrdua de la mare. Al disc, Rois sona acompanyada de la teclista Laia Vallès i el guitarrista Santi Careta. Un tresor.

SOUND AND VISION

Solé / solemusic.cat

'Whitney: Can I Be Me'

Si et diuen que personatges com Sid Vicious, Johnny Thunders, qualsevol membre dels Ramones o Jim Morrison van morir per abusar de les drogues, home, sap greu però no t'estranya: la manera de morir va ser una conseqüència lògica d'una manera de viure molt perillosa i publicitada interessadament. Hi ha casos, però, que t'agafen una mica més per sorpresa per un còctel de prejudicis: per l'estil de música (com si això hi tingués alguna cosa a veure), per la personalitat i el tipus de vida i valors que projectaven, etc. Per mi, Whitney Houston va ser un d'aquests casos. Els motius que van portar un dels talents més grans de la cançó nord-americana de finals del segle XX a l'abisme s'expliquen amb un gran luxe de detalls al documental *Whitney: Can I Be Me* (Nick Broomfield, 2017), que podeu veure a Netflix.

A veure, que no deixa de ser la història de sempre, eh? Una estrella del pop que flirteja amb les drogues, es torna addicta i n'abusa fins a morir. Ho hem vist milers de vegades. La particularitat del cas de Whitney Houston és que mentre veus el documental, tota l'estona flota en l'ambient una sensació d'injustícia, com si aquest tipus d'històries no haguessin d'anar amb algú com ella: tan elegant, tan religiosa, tan fràgil, tan guapa, amb aquelles cançons tan romàntiques i alegres i amb un do prodigiós per cantar. Una persona tocada per una vareta màgica que sembla escollida per tenir-ho tot i que

no necessita refugiar-se en substàncies estupeficients per ser feliç. Doncs mira tu, resulta que no era pas tan diferent de Vicious, Thunders o Morrison: Houston va estar enganxada a les drogues des de l'adolescència, amb l'única diferència que no va passar-se la vida fent-ne ostentació.

Amb tot, no pots evitar veure-la com una víctima en lloc d'una persona adulta que sabia perfectament el que feia. I part d'aquesta sensació ve de les males companyies que li van tocar i que ella no va tenir ni l'encert, ni la valentia de treure's de sobre. Començant pels seus germans grans, que la van enganxar als porros des de ben joveneta i continuant pel seu marit, el cantant Bobby Brown: un *quillo* descerebrat i malalt d'ego que mai no va digerir que la seva parella tingués més èxit i, en lloc d'ajudar-la a desenganxar-se, va convertir aquell matrimoni en una competició a veure qui es col·locava més. *Whitney: Can I Be Me* aprofundeix en aquestes relacions tòxiques i com van anar consumint l'existència de la cantant fins a portar-la al col·lapse. El documental suporta la història amb una sorprenent quantitat de vídeos casolans que mostren Houston en la intimitat, a casa, als camerinos, en festes, etc.: l'estrella fulgurant dels videoclips, pel·lícules i escenaris, ara en la seva versió més depriment i vulnerable.

La història de Whitney Houston és molt trista i la seva desgràcia es va allargar més enllà de la seva mort (si veieu el documental, sabreu què vull dir). La pel·lícula és molt recomanable, més enllà de si us agrada la cantant o no: és una història humana molt potent i molt ben explicada, i segurament us farà veure aquesta artista irreplicable amb una altra llum.

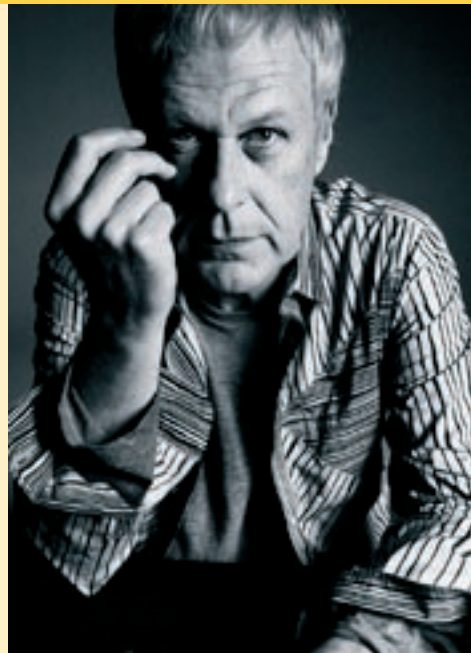
ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Alta transgressió

Discutia fa uns mesos amb uns coneguts que exposaven que el racisme és patrimoni de la ultradreta, com si entre la dreta, el centre, l'esquerra i la ultraesquerra no tinguéssim exemples de xenofòbia, sense ni tan sols tenir la necessitat de sortir de les nostres comarques i fins i tot en gent que et partiria la cara per demostrar com en són de proletaris. El més fotut de determinats col·lectius és precisament la manca d'autocrítica i creure que defensar ideologies amb més valors que la resta els eleva automàticament a una categoria superior. I és que en la vida, com en l'esport, cal anar partit a partit.

Un dels individus que ha patit la ira dels que com a mínim haurien de fer el possible per no qüestionar-lo, és l'escriptor i poeta Dennis Cooper. Diversos grups LGTB van acusar-lo d'homòfob pel simple fet que en la seva novel·la *Tentativa* (1994) no fa un retrat gaire amable a ulls de la moral i les convencions socials d'una parella homosexual que adopta un fill. Un cop separats, el noi es queda a viure amb un dels dos, que el sodomitza, el sotmet i abusa físicament d'ell, mentre que l'altre pare adoptiu voldria endur-se'l a viure amb ell per convertir-lo en el seu amant. La provocació es va convertir des de fa

temps en l'eix sobre el qual gravitava la literatura d'un Cooper que sense amagar la seva condició gai, ha volgut viure-la des de la llibertat i no pas des de l'immobilisme de les doctrines del gènere.

Considerat un dels grans transgressors de la literatura nord-americana moderna, va transcendir amb la sèrie George Miles, de la qual Anagrama va publicar alguns títols en castellà. No són lectures amables, sinó més aviat tot el contrari. Les imatges que un altre autor homosexual com Bret Easton Ellis va popularitzar sobretot arran del seu *best-seller American Psycho*, s'exponencialitzen

en un Cooper que aconsegueix a *Cacheo* (1991) el seu cim de repulsió, un llibre on els actes que es cometien en un molí de vent holandès poden quedar perillosament incrustats al cervell dels lectors. Els crítics l'associen sovint amb Poe, Sade, Burroughs o Rimbaud però la forma com aborda la violència, el sexe i la condició humana, el converteixen en el vèrtex d'un tipus de literatura tan inquietant com a escala cinematogràfica pot arribar a ser-ho David Lynch. I sense ser ni de lluny un dels meus autors de capçalera, us garanteixo que el magnetisme de la seva obra és difícilment assimilable a la d'altres.

Divendres, 1 de setembre de 1995
Anagrama publica la traducció al castellà de 'Frisk' (Cacheo)

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

Quibi porta les sèries als mòbils

El consum de continguts digitals ha augmentat de forma considerable durant el confinament. Milers d'usuaris utilitzen dia a dia plataformes com Netflix, Amazon Prime Video, Movistar + o la recentment estrenada Disney Plus. Totes tenen un extens catàleg però coincideixen en una

cosa: veure-les des del mòbil és complicat. Principalment perquè ens costa concentrar-nos i se'ns cansa la vista o el braç d'aguantar el telèfon.

Però sempre hi ha qui va més enllà. Així va néixer Quibi, una plataforma per veure episodis de sèries que no duren mai més de 10 minuts. La seva principal característica és la durada però

també que només es poden veure des del mòbil, un concepte del tot contrari al de la resta de plataformes. El seu nom, l'abreviatura de Quick Bites ('mossegades ràpides' en anglès) ja ensenya el que amaga l'aplicació: continguts breus pensats per ser consumits

des de qualsevol lloc. Quan s'acabi el confinament és la plataforma ideal per veure al tren, al bus o al metro.

El servei es va estrenar aquest dilluns passat i ha cridat l'atenció per ser diferent de la resta. Un altre dels trets diferenci- als és que els vídeos estan pensats per veure's tant en vertical com en hori- zontal.

Però res de franges negres, Quibi té dos plans diferents de cada escena, un en vertical i un en horitzontal. D'aquesta manera, podem jugar a ser realitzadors només girant el telèfon. Els primers 90 dies són gratis i després val 8,99 euros al mes.

Els episodis mai poden durar més de 10 minuts i podem jugar a canviar el pla posant el mòbil vertical o horitzontal

Morir d'èxit és el risc que et pot passar si no estàs a punt per un augment desmesurat d'usuaris. És el que els hi ha passat a algunes aplicacions que durant aquests dies de confinament han pres molt protagonisme. Durant el nostre dia a dia era poc habitual o molt ocasional fer servir les videotrucades. Amb l'inici d'aquest distanciament social, però, s'han convertit en una eina clau per no deixar de comunicar-nos i alhora veure'ns les cares sobretot entre colles d'amics o amb famílies senceres que el confinament ha deixat separats.

El mercat de les videotrucades, però, és molt extens. L'aplicació degana és Skype, que havia anat quedant en desús sobretot des que Whatsapp va incorporar les videotrucades al seu sistema.

Si hi havia a priori uns guanyadors en aquesta lluita, aquests eren Houseparty i Zoom.

Les videotrucades han ressorgit i algunes aplicacions han acabat morint d'èxit i d'altres s'han sabut reinventar

La primera, de caràcter lúdic amb jocs incorporats, i la segona, de caire més professional per a reunions de feina i amb molta capacitat per cada trucada. Totes dues, però, han estat víctimes de l'èxit. Houseparty perquè va ser víctima d'una fake news que deia que havien

entrat als seus servidors i havien robat les contrasenyes dels usuaris. Tot i que la companyia va explicar que era fals, molts usuaris, espantats, van fugir. A Zoom, els problemes

de privacitat que han denunciat alguns usuaris els han fet perdre punts. Aquests dies han fet que tothom es reinventi i Skype, per exemple, ja ofereix videotrucades sense tenir ni compte d'usuari.

Zoom, Jitsi, Houseparty...

Un comandament que respon

A Sony els agrada posar emoció. A l'espera de presentar com serà la nova videoconsola Playstation 5, aquesta setmana va presentar oficialment com serà el comandament per jugar-hi i que deixa enrere el DualShock que fa anys i anys que va amb la Playstation.

Batejat amb el nom de DualSense, el nou comandament vol que el jugador s'acabi ficant encara més dins el joc, que es potenciï aquesta immersió. I ho fa en diferents aspectes però el més destacat és la resposta hàptica. És a dir, la resposta que notem a les mans quan fem una acció o toquem un botó en funció del joc a què estiguem jugant.

Per exemple, en un joc de conducció, podem notar que hi ha més resistència quan passem per una

zona amb fang a l'hora de girar o de donar gas, ja que els botons L2 i R2 del comandament també faran resistència.

El comandament continuarà sent sense fils i sobretot centrat a tenir una bona ergonomia per agafar-lo al millor possible i que sembli més petit del que realment és i així no resultar molest als usuaris.

Pel que fa als botons, el comandament respecta la idea del DualShock, conservant la creu, el quadrat, el triangle i la rodona com a símbols distintius.

Una altra de les grans novetats és que el comandament incorpora micròfon i així els jugadors ja no hauran

d'endollar-hi uns auriculars amb micro per parlar amb amics o altres jugadors en una partida per internet. El disseny original serà en colors blanc i negre, tot i que els fans de la marca ja estan fent les seves versions redissenyant el nou comandament de forma virtual.

El nou comandament de la Playstation 5 té micròfon incorporat i manté l'essència de l'anterior

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

OPORTUNITATS EN PLENA TEMPESTA

Els indicadors de la crisi del coronavirus deixen poc marge a l'optimisme. Poc marge per les dades de defuncions, d'afeccions greus i d'infeccions que donen una idea de la tensió per la qual està passant el sistema sanitari. I poc marge també per les xifres econòmiques que, en forma de previsió sobre l'evolució productiva, o amb dades ja conegudes com les xifres de l'atur que es van conèixer la setmana passada o la d'afectats per expedients de regulació temporal de l'ocupació (ERTO) –unes sigles que malauradament han passat a formar part del vocabulari quotidià en les últimes setmanes i en una realitat per a prop de 700.000 treballadors a Catalunya– també auguren alguns mesos, potser molts, de dificultats a les empreses i a les llars.

El que ve a continuació no té cap pretensió de ser una fugida respecte a aquests indicadors tan poc encoratjadors, com si es tractés d'un llibre d'autoajuda, amb frases tòpiques de l'estil “de les crisis en surten oportunitats” o “de les crisis se'n surt reforçat”. El que estan assenyalant els indicadors és que aquesta pot ser una crisi llarga, i ho pot ser encara més si els governs prenen decisions com si es tractés d'una recessió més, en comptes d'encarar-la com un fenomen sense precedents. Més aviat, per tant, es tracta d'algunes invitacions a la reflexió sobre a quin punt s'havia arribat perquè l'actual emergència s'hagi convertit en l'avantsala de la recessió econòmica que s'albira per als propers mesos.

En dies de confinament que han portat l'economia en un estat de pràctica paràlisi, s'han pogut veure tota mena de mostres de solidaritat. Les donacions i el treball voluntari, individual i a través de la societat organitzada, han estat constants. També el sector empresarial ha fet aportacions ja sigui per a materials per al sistema sanitari o a través dels seus coneixements i del seu temps, en molts casos sense esperar-ne lucre.

Aquest és un fet que s'ha de posar en valor. El teixit empresarial ha demostrat que té múscul, que té iniciativa i que té capacitat per posar-se a disposició de les necessitats col·lectives. Amb determinació, però també amb coneixement i amb recerca.

Una de les lliçons de la crisi és que cal caure en la consciència de l'existència d'aquest teixit, que ha estat capaç de donar a conèixer que l'empresariat pot col·laborar ara, en una situació d'emergència sanitària, però també en un futur quan la situació es normalitzi.

Abans de les mesures de confinament ja s'havien conegut casos d'empreses amb dificultats de subministrament. La indústria catalana s'ha anat reconvertint en un sector que acaba els productes que li subministren empreses que són fora del país. Recuperar, ni que sigui en part, una cadena de valor més propera, és també una oportunitat en l'actual context que ha de tenir continuïtat en un futur. Aquest mateix dilluns, l'Institut d'Estudis Estratègics de Foment del Treball assenyalava que la indústria passarà a estar més orientada al mercat estatal i europeu com a resposta a la dependència d'altres mercats que ha evidenciat aquesta crisi i que el concepte de proveïment de proximitat guanyarà força.

L'emergència sanitària actual també ha tingut com a novetat la reconversió d'alguns defensors irreductibles de les bondats de la iniciativa privada per damunt de la pública. Bona part del liberalisme està abraçant Keynes, per dir-ho d'alguna manera. Algunes veus es lamenten que el sistema sanitari públic, la primera línia de defensa de la població davant de la pandèmia, hagi hagut d'enfrontar-s'hi amb pocs recursos. Potser d'aquesta crisi també se'n sortirà amb més convenciment que l'aposta per la privatització d'un bé bàsic com la salut era una mala recepta i n'acabin sortint, per fi, més recursos. Es pot arribar a pensar que és antieconòmic posar la sanitat al màxim de capacitat quan no sempre serà necessària, però així és com, aproximadament s'apliquen les polítiques de defen-

sa, i no estan tan qüestionades. Una altra lliçó de la crisi. De nou, l'Institut d'Estudis Estratègics de Foment del Treball, una entitat que no és agosarat qualificar com més liberal que keynesiana, defensa en l'informe d'aquest dilluns un augment dels recursos humans i estratègics de la sanitat per a la qual reclama equipament per fer front a possibles pics de demanda. L'informe profetitza que el sector sanitari es convertirà en “l'eix central” de la vida social i econòmica. Cal esperar que no sigui perquè una futura nova emergència trobi la sanitat pública afeblida per l'afany privatitzador.

L'enfortiment d'una economia més basada en la producció de béns i no tan en la distribució dels que puguin venir internacionalment, i un reforç dels sistemes públics són algunes oportunitats d'aquesta crisi sanitària. Convindrà tenir-les presents, tot i les dificultats que, de ben segur, hi haurà encara durant alguns mesos si els governs no

disposen de prou recursos per ajudar els autònoms i les empreses i els seus treballadors, que passaran per períodes molt delicats.

INDICADORS

Menys contractes logístics

El mercat logístic català ha tancat el primer trimestre del 2020 amb un nivell de contractació de 108.000 metres quadrats, cosa que suposa una caiguda del 52% respecte al volum registrat en el mateix període de l'any passat, que va ser de 227.860 metres quadrats, segons dades de Savills Aguirre Newman. L'efecte de dues grans operacions fetes l'any passat és en l'origen d'aquesta forta davallada.

Comerç electrònic intens

La segona setmana de confinament total ha provocat un creixement *rècord* de les vendes de gran consum, segons la companyia de mesura i anàlisi de dades Nielsen. Les compres pel canal *on line* s'han disparat el 73,7%, amb un increment acumulat al març del 48,1%. El gran consum creix un 16%, quatre punts per sobre de l'increment que registrava la setmana anterior.

TENDÈNCIES

Alba Martos/AMIC

'Escape Rooms' virtuals per passar una bona estona

L'oci convertit en una moda en els últims temps consisteix a aconseguir sortir d'una habitació en un temps determinat. Abans del coronavirus, la ciutadania s'entretenia tancant-se en habitacions amb l'objectiu d'aconseguir sortir. Sembla irònic. Ara, els *escape rooms* tradicionals s'han reinventat i s'han adaptat a la quarantena. Aquests jocs ens permeten viure una aventura sense sortir de casa, en format virtual i fins i tot per multiconferència perquè continuïs jugant amb els teus amics en la distància.

1. Apocalipsis higiènic. Els pioners a crear el primer *escape room* virtual van ser The Paradox Room i Exit Room Escape amb *Apocalipsis higiènic*. El joc ens situa l'any 2043, en una societat on, després d'una crisi mundial el 2020, les borses van caure i es va instaurar una nova moneda: el paper higiènic. Un bé que només està a l'abast de les persones més poderoses. L'objectiu és aconseguir un palet de paper higiènic del príncep africà Jones Dimka. Podeu jugar-hi en solitari o amb qui us hagi tocat estar confinaments. Això sí, és important jugar

amb un ordinador, ja que des del mòbil no es pot visualitzar tot el contingut. La diferència amb els *escape rooms* habituals és que aquest joc no té límit de temps. Així que podreu estar una bona estona esprement-vos el cervell.

2. Hora 26. L'empresa barcelonina Simulacre Vuit ha creat *Hora 26*, un joc d'escapament en viu, també gratuït. A partir d'un vídeo de Youtube i una guia en PDF, hauràs d'ajudar el Doctor Arribia a arreglar la seva màquina del temps per tornar

al futur. Només necessites un PC, un programa per descomprimir arxius, un paper i un bolígraf. En aquest *escape room* la durada tampoc no és un factor determinat, podràs jugar el temps que necessitis.

3. La cura del virus. La temàtica d'aquest *escape room* té molt a veure amb el moment històric que estem vivint. *La cura del virus* ha sigut creada per Cazadores de Escapes, una parella d'escapistes que porten més de 260 *escape rooms* en el seu historial. Com defineixen a la seva pàgina web, en aquest *escape room* "ens embarquem en una aventura per aconseguir la cura del major virus del segle XXI". En aquest cas, necessitarem dos dispositius. Cada jugador haurà de mirar una única pantalla, raó per la qual són necessàries dues persones com a mínim. Un serà l'investigador espanyol i l'altre, el xinès, i per comunicar la informació necessària a l'altre jugador utilitzarem el llenguatge oral i escrit.

4. Escape Room Estelar. Escape Estelar és el primer *escape room* en línia per multiconferència. Pots compartir missió amb entre 4 i 6 persones a la vegada i té dues opcions –una tercera en procés– totes de pagament. El primer, "Perdidos en el espacio" costa només un euro i s'ha de resoldre en un màxim de 50 minuts. El segon, "Descompresión inminente" és el joc que la segueix en dificultat mitja, costa 5,99 euros i s'ha de finalitzar en 70 minuts o menys. Són *escape rooms* ambientats en l'espai, on t'has perdut. Per trobar el camí de tornada, hauràs de desxifrar les coordenades, que han estat encriptades.

5. Hogwarts Digital Escape Room. Aquest joc et servirà per practicar l'anglès durant aquests dies i passar una bona estona. Si t'agrada Harry Potter, aquest és el teu *escape room*. Hogwarts Digital Escape Room és una curiosa aventura creada amb Google Forms i pots jugar-hi gratis *on line*. És bastant senzill, ja que a través de les explicacions i les imatges aniràs seguint una història i resolent els enigmes triant l'opció correcta.

SALUT

Noticiasdesalud/AMIC

Una primavera atípica per als al·lèrgics al pol·len

L'inici de l'època primaveral, que va començar oficialment divendres passat, portarà una sèrie de canvis, com el començament de la temporada alta d'al·lèrgies, que podrien afectar la salut de les persones més sensibles al pol·len. Com cada any, els pacients han de prendre mesures per prevenir els seus efectes i reduir l'impacte en la qualitat de vida, ja que, amb la floració i pol·linització de l'entorn, les persones estan més exposades als seus efectes. No obstant això, segons els experts, per afrontar els canvis propis de la primavera des de l'interior de les llars convé tancar persianes i finestres entre les 4 de la matinada i les 11 del matí.

Durant aquest període de temps els grans de pol·len pugen a l'aire, i amb el vent, es transporten. És quan les persones al·lèrgiques tenen la capacitat d'inhal·lar-ho, de manera que aquestes partícules accedeixen a regions sensibilitzades i comencen a desenvolupar els símptomes propis de l'al·lèrgia. En estar confinats a casa, els al·lèrgics

a pòl·lens estacionals estaran més protegits per la falta d'exposició, mentre que els més sensibles a la pòl·lens o els animals poden desenvolupar més símptomes.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

'Mindfulness' en temps de turbulència!

La situació que vivim ens ha impactat a totes i tots, encara que segurament de maneres diferents o molt diferents.

Aturar-se, veure i respondre es fa avui més que mai irrenunciable. L'atenció conscient ens porta a això, a aturar-nos, veure i sentir el que succeeix i respondre amb saviesa.

Un parell de preguntes:

Aquesta situació em porta a tancar-me per por o ràbia, buscar refugi i desitjar que passi com més aviat millor? o m'està obrint a una nova comprensió del que és essencial per a la vida, la meua, és clar, però també la vida dels altres éssers, des dels més propers i estimats fins a tot el planeta?

Si, en el meu cas concret, hi hagués una millor manera de respondre a aquesta crisi, quina seria aquesta resposta des de la meua part amb més saviesa? Què he de fer (o deixar de fer) per, d'aquí a uns anys, sentir que aquesta crisi, va ser un moment valuós en el meu recorregut vital. Com transformar aquesta amenaça en una oportunitat per recuperar la vida que m'està esperant?

I de forma honesta i encara que potser la resposta no sigui única:

Des d'on estic vivint aquesta quarantena?

DES DE LA POR

- Estic i em sento irritable.
- Llegeixo, escolto, comparteixo TOTA la informació que m'arriba i més.
- M'adono que estic queixant-me contínuament.
- He comprat compulsivament.

Hi ha formes de viure-ho més constructives, com per exemple:

DES DE L'APRENTATGE

- Mantinc una cura físic i mental.
- M'ocupo del que depèn de mi mateix/a.
- Dono el millor de mi, adequat a la meua situació.
- Dosifico la informació.

I també DES DEL CREIXEMENT PERSONAL

- Em mantinc optimista.
- Des de la compassió i empatia actuo amb els altres.
- M'adapto, acceptant els canvis.
- Estic agraït.
- Aporto des dels meus talents.
- Tinc esperança en el demà m'ocupo del dia a dia.

Com més gran és el caos i la confusió, més valor té la presència, la compassió i la confiança basada en l'acció.

I paradoxalment... des de casa ens en sortirem!

Antoni Lacueva, President de l'Associació Professional d'Instructors de Mindfulness-MBSR

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

Del 10-04-2020 al 16-04-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

L'aspecte tens entre Mart i Urà, et porta a haver d'utilitzar la inventiva per gestionar l'economia. Sembla que cal un canvi de patrons en la manera d'obtenir ingressos.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Un talent que practicaves com a afició, pot donar-te una possible sortida professional. Possible comunicació secreta amb algú del teu interès, on tu tindràs la iniciativa.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Estàs generós i cerques la manera de donar el teu temps i companyia, als que més ho necessiten. Amb Mercuri per la Casa XI, la comunicació amb els amics, va en augment.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Mercuri per Casa X pot portar notícies relatives al sector professional o alguna gestió per començar una feina. Aprofites el teu temps a casa per fer algunes millores.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Reps notícies d'algú que viu lluny. Si tens parella, et pot demanar més espai o fins i tot que quedeu com a amics. Fas plans per fer canvis profunds en l'àmbit professional.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Gestions documentals per qüestions patrimonials/econòmiques. Tens especial interès a ampliar coneixements sobre salut. Un germà passa per un moment delicat i l'ajudes.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

L'amor es pot fer present amb el bon aspecte de Venus/Mart. Si ja tens parella, possible augment de la comunicació i podrieu aclarir algun assumpte que ve de lluny.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Estàs, entre expressar el que sents o seguir contemplant. Són dies d'especial profunditat emocional. Si passes per un mal moment econòmic, reps una ajuda per sortir del pas.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Si tens fills, possible augment de la comunicació amb ells. Algú interessat en la teva persona sembla que t'espia per la xarxa i intentarà posar-se en contacte amb tu.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

La intuïció és ben activa i pots rebre moltes percepcions. Sospeses un canvi de residència en els propers mesos. Amb Venus per Casa VI, sembla que la feina està protegida.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Necessitat d'estar molt actiu. Si no pots sortir, cercaràs la manera de cremar l'energia dins la llar. Si hi havia distanciament amb un germà, es pot donar un retrobament.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Amb Venus a Casa IV, cerques com fer de la llar un lloc més agradable. Necessites comunicar-te per sentir-te més segur. Els somnis poden ser intensos en aquests dies.

Ara més que mai necessitem estar ben informats

Per només **29€**
podeu llegir durant
tres mesos **EL 9 NOU**
en format digital

Per saber com afecta a la comarca i a la nostra vida quotidiana l'aparició del coronavirus, llegiu **EL 9 NOU**

La informació de proximitat explicada amb rigor

Informeu-vos a través d'un mitjà de confiança

Aproveiteu l'oportunitat. Doneu-vos d'alta a través d'**el9nou.cat** o trucant al **93 889 49 49** i demaneu per subscripcions

QUIOSC DIGITAL

Si no disposeu d'un punt de venda proper per comprar **EL 9 NOU**, ara podeu accedir a la versió impresa en format digital per llegir-la des de qualsevol dispositiu. Podeu comprar exemplars solts o edicions endarrerides. Com fer-ho?

- 1. Entreu a EL9NOU.CAT.** Seleccioneu la pestanya "Quiosc digital" a la capçalera de la web o a la imatge de portada del diari.
- 2. Trieu l'edició.** Escolliu l'exemplar d'**EL 9 NOU** del dia que vulgueu. Pagueu amb targeta de crèdit amb totes les garanties de seguretat.
- 3. Llegiu el diari.** El teniu disponible al telèfon, a la tauleta o a l'ordinador quan vulgueu.